

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. Dissoluuntur argumenta quædam contra doctrinam superiorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

vel terminans actionem, & productionem realem, vel identitatem habens cum prædicato, ad quod terminatur actio, importat existentiam, quod non fuerit eiusmodi, non erit prædicatum existentielle: at hic conceptus optimè potest esse communis existentia creatæ, & increatæ: ergo ex hoc capite non est, cur omne prædicatum positivum debeat importare existentiam. Probo minorem de existentia increata, nam de creatâ dubitari nequit: nam existentia relativa Dei terminat productionem: at quodvis aliud prædicatum absolutum Dei habet identitatem cum existentia relativa Dei: igitur conceptus ille communis est Deo, & creaturis. Tandem nullum argumentum est, quo cogamur asserere, essentiam aptitudinalem creatam identificari verè, & realiter cum existentia: igitur excludenda est identitas hæc, quando sic melius explicantur Partes asserentes, existentiam esse extra essentiam creaturæ; & in hoc superari à Deo, de cuius essentia est actu existere.

CAPUT II.

Dissolvuntur argumenta quadam contra doctrinam superiorem.

9 **A**rgues adversus eam primò: essentia potentialis nihil aliud est, quam aptitudo positiva ad esse: sicut ens potentiale, siue aptitudinale nihil aliud est, quam aptum, vel non repugnans esse, seu existere: at hæc aptitudo est realiter indistincta ab existentia: ergo & essentia potentialis est ab ea realiter indistincta. Minor probatur: quia aptitudo positiva ad esse nihil aliud est, quam non repugnans esse: at quælibet res per seipsam habet non repugnare esse: ergo, &c. Confirmatur primò: magis proprium est rei esse, quam intelligi, aut amari: at aptitudo intrinseca ad intelligi, quæ est veritas transcendentalis, & aptitudo intrinseca ad amari, quæ est bonitas transcendentalis, non distinguuntur realiter ab ente: ergo etiam aptitudo intrinseca ad esse ab eo, quod aptum est, à fortiori (ut ajunt) realiter non distinguitur. Minor infrà hoc ipso lib. fusè suadebitur, ac de se perspicua est: prædicatum enim illud intrinsecum, per quod ens esset intrinsecè aptum intelligi, foret, & non foret ens; foret quidem ens, quia esset prædicatum positivum, productum, dependens: & non foret ens, quia id supponunt adversarij; cum aptitudinem illam, ac veritatem transcendentalem intrinsecam ab ente realiter distinguunt. Confirmatur secundò: quia etiam Deo non repugnat existere: sed hæc aptitudo, & non repugnantia est in Deo distincta realiter ab eius existentia: ergo nec in rebus creatis aptitudo ad esse, est realiter distinguenda ab esse. Antecedens quoad utramque partem perspicuum est. Consequentia tenet: nec enim si esse creatum per seipsum non repugnet, ob id in infinitatem creatoris abibit: res namque ab eo, quod aliquid est, per seipsam realiter distinguitur, absque infinitatis prærogativa: à fortiori ergo ab eo, quod repugnans est, per seipsam realiter distinguitur; siue, quod æquipollet, per seipsam non repugnans erit, quin propterea infinitatem vllam sibi arroget.

10 **R**espondeo, argumentum hoc non aliud convincere, quam quod detur in quavis re creatâ aptitudo intrinseca, & identificata ad id, ut existat, à causis suis producat: quod ultro fateor: at fateri non possum; nec ut fatear, cogit argumentum propositum, non dari præter priorem aptitudi-

nem aliam distinctam realiter ab existentia rei creatæ, necnon etiam ab omnipotentia creatoris, quæ huic ab æterno tribuat, ut conditio, seu quasi forma extrinseca denominationem absolute potentis producere creaturas. Et quidem uti in multis actibus veris duplicem agnosco veritatem, aliam distinctam, aliam indistinctam, & essentialem: & in multis similibus Physicè duplicem similitudinem physicam respectu eiusdem termini: & in eodem intellectu respectu cuiusvis obiecti duplicem intellectiōnem, aliam actiuam, passivam aliam: ita haud video, cur in præsentī duplex aptitudo admitti non possit, debeatque ad id, ut quævis creatura existat: quæ ergo earum distinguitur realiter ab existentia, ea rationem habet essentia aptitudinalis, siue potentialis. Et vero hæc distinctio non tollit, quominus iure merito prædicatum positivum realiter distinctum ab existentia hominis, v.g. in quo illius essentia aptitudinalis consistit, à nobis suprâ vocatum, iudicatumque sit quid homini intrinsecum: intelligendum enim est, quod sit intrinsecum homini potentialiter sumpto aut certè particulatim, *intrinsecum*, si appellet supra existentiam hominis, non aliud significat, quam quod pertineat ad illam, id prædicati de quo loquimur, sitque eius finita quadam radix, & non positum in omnipotentia Dei infinite superiori, & distanti, nec ab illa derivatum per denominationem extrinsecam.

Argues secundò: si ob aliquam rationem essentia aptitudinalis, siue potentialis distingueretur realiter ab existentia, maximè quia illa esset ab æterno, & hæc in tempore; illa improducta, hæc producta; illa necessaria, & hæc contingens: at ex his prædicatis contradictoriis tantum colligi potest, essentiam aptitudinalem creatam, & existentiam distingui virtualiter intrinsecè: quorsum ergo distinguantur realiter? Respondeo: quævis aliqua prædicata contradictoria tantum arguant distinctionem virtutalem intrinsecam, tamen ubi duo ita comparantur inuicem, ut vnum habeat esse, alterum non esse, non possunt non distingui realiter iuxta illud: *impossibile est idem simul esse, & non esse*: at essentia aptitudinalis habet ab æterno suum esse quale quale, & existentia non esse: igitur distingui debent plusquam virtualiter, atque adeò realiter.

Dices: essentia aptitudinalis non habet esse ab æterno simpliciter, sed tantum cum addito, ut vocant, & secundum quid: unde quæ illæ contradictoria non sunt simul veræ, prima enim est omnino falsa. Ratio est, quia tunc aliquid est simpliciter tale, quando sine addito est tale: homo pictus non est simpliciter homo, quia non est homo sine addito: nunquam enim est verum affirmare, homo pictus est verè homo, sed ad veritatem eius affirmationis oportet aliquid addi prædicato, in hunc modum, homo pictus, siue effigiat. Igitur essentia aptitudinalis ab æterno est essentia, homo ab æterno est animal rationale; non tamen est verum, ab æterno essentiam aptitudinalem esse, aut hominem esse, nisi aliquid adiaceat prædicato; ac per consequens essentia aptitudinali non convenit simpliciter ab æterno esse. Confirmatur, & declaratur: animalitas est separabilis à rationalitate in esse cognito, eo quod sine ea cognosci, & ab ea obiectivè præcindi possit, uti in Dialectica etiam à nobis admissum est: & tamen animalitas non distinguitur realiter à rationalitate, eo quod eiusmodi separabilitas non sit animalitatis penes aliquod eius esse, quod simpliciter, & propriè esse sit, sed solum penes esse intentionale, quod simpliciter, & propriè esse rei non est: nec enim rem cognosci

cognosci, aut esse obiectivè in intellectu est eam simpliciter, & propriè esse: ergo pari ratione essentia aptitudinalis non distinguitur ab existentia, quamvis ab ea separaretur, & ab æterno sit; cum tamen sit ab æterno sine existentia secundum esse essentia aptitudinalis, siue potentialis: quod propriè, & simpliciter esse non est.

13 Contra tamen sic argumentor: carentia hominis, v.g. distinguitur realiter à carentia Angeli: & tamen ab ea separari potest duntaxat penes aliquod esse secundum quid, & improprium, videlicet penes esse ipsius carentia: similiter ergo in presenti, licet essentia aptitudinalis penes esse aliquod secundum quid, & diminutum separabilis sit ab existentia, eamque ab æterno antecuratur, haud tamen id obstat, quominus ab ea realiter distinguatur. At replicabis: carentia hominis separatur à carentia Angeli, & sine ea reperitur secundum omne esse, quod ei convenire potest; ac tantundem quantum à quavis re mundi separari potest: quod satis est, ut ab ea omnino, & summè distinguatur: ceterum essentia aptitudinalis non separatur ab existentia penes omne esse, quod fortiri potest; nec tantundem quantum à quavis alio separari potest, quia essentia aptitudinalis, siue potentialis hominis, v.g. sine Angelo existere potest: at sine existentia existere non potest: ac proinde diminuta illa separabilitas essentia ab existentia ad eam realem, ac summam distinctionem insufficiens est. Ceterum hæc replica non urget: siquidem non ob id carentia hominis distinguitur realiter à carentia Angeli, quia separabilis est ab illa penes omne esse, quod ei convenire potest; sed quia secundum esse suum veluti essentiale & identicum quale quale sit ab ea potest separari: cum igitur essentia aptitudinalis hominis secundum suum esse essentiale quamvis diminutum separabilis sit ab æterno, & de facto ita separatur ab existentia hominis, sanè haud video, cur inter utrumque detur sola distinctio virtualis intrinseca, & non potius realis. Antecedens ostenditur: nam si, ut in replica supponitur, ad distinctionem realem unius extremi ab alio requiritur separabilitas utriusque penes omne esse, quod potest alterutri convenire, certè paries, verbi gratia, non distinguetur realiter ab albedine, cum secundum esse albi non possit ab ea separari, adeoque nec secundum omne esse, quod ei potest convenire. Itaque satis ex vano dicitur, quod non distinguatur realiter essentia aptitudinalis ab existentia, quia sine illa non potest existere: ita enim fiet, ut dictum est, parietem non distingui ab albedine, cum sine illa non possit esse albus. Consequens autem est ridiculum. & replica iterum, carentiam hominis à carentia Angeli realiter distingui, non ob solam separabilitatem, sed ob habitudinem, quam ad extrema positiva realiter distincta concernunt: communis enim plerorumque Doctorum sententia est, carentias specificari, ac diversitatem mutuari à formis, quibus privantur: unde non est etiam, cur separabilitas essentia ab existentia, cum tantum sit separabilitas secundum quid, distinctionis realis index sit. Verum quod ad distinctionem realem carentiarum opus non sit habitudine ad extrema positiva realiter distincta, inde patet, quia idem amor potest omitti à voluntate, aut libere, aut necessario, & ex defectu alicuius ad amandum requisiti: ommissio autem libera, & ommissio necessaria sunt carentia realiter distincta.

14 Argues tertio: essentia aptitudinalis hominis seipsa, & prout condistinguitur à quocunque alio, est prædicatum positivum: at prædicatum positivum formalissimè est existentia: igitur essentia

R. P. Richardi Lyncei, Philosoph. Tom. III.

seipsa, & prout condistinguitur à quocunque alio est existentia: perperam igitur essentiam ab existentia realiter distinctam esse statuimus. Minor, quæ sola probatione eget, in hunc modum probatur. Conceptus existentia non consistit in eo, quod res sit producta: aliàs essentia divina, quæ improducta est, minimè existeret: igitur conceptus existentia in prædicato positivo, & vice versa consistit, idque existet quod prædicatum aliquod positivum reipsa fortitur. Confirmatur, & declaratur: quia si existentia in prædicato positivo præcise sumpto non consistit, sed in actualitate aliqua realiter producta, non poterit assignari ratio communis existentia ut sic, quæ existentiam creatam, & incretam comprehendat, ac utrique communis sit. Consequens autem absurdum est: alias etiam ratio entis, substantia, sapientia, iustitia, &c. creatori, & creaturae communis esse non posset. Hoc argumentum rem ad prima principia deducit, omniumque, quæ nobis opponi solent, optimum est: ceterum illud multiplici doctrina, & variis instantiis ita fregimus supra c. præcedenti, ut nihil hic adduci oporteat. Alia argumenta, & quidem satis difficilia adversus distinctionem realem essentia aptitudinalis creatæ ab existentia, alteriusque æternam separationem ab alia, proposita, & soluta sunt à nobis lib. 4. Phys. tract. 2. cap. 1. & 2. nec est, quod in iis labefactandis inmoremur amplius.

C A P V T III.

Nullius rei create essentiam actualem, ac simpliciter sumptam ab eius existentia realiter distingui longè probabilius est.

15 Ita Okamus, Gabriel, & ceteri Nominales in 3. dist. 6. necnon Alentis, Durandus, & alij complures, quos refert Pater Suarez disput. 30. metaphys. sect. 1. ipse Suarez ibidem, Valquez tom. 2. in 1. part. disput. 129. num. 6. Valentia tom. 1. disp. 1. quæst. 3. punct. 4. Pererius 6. Physicor. cap. 4. Rubius 2. Physic. tractatu 1. quæstione 4. numero 6. Hurtado disp. 8. metaphysic. sect. 4. Ariaga disp. 1. metaphys. sect. 3. & alij complures. Quorum sententia probatur primo: essentia actualis, & simpliciter sumpta est, per quam res constituitur in ratione entis simpliciter: at per existentiam constituitur omnis res creata in ratione entis simpliciter: igitur existentia cuiusvis rei creatæ, & eius essentia actualis, ac simpliciter talis sunt realiter idem, realisque consequenter distinctionis expertes. Suadetur minor, in qua sola est difficultas. Primo auctoritate B. Thom. 1. p. q. 5. art. 1. ad 1. ibi: *Secundum hoc simpliciter aliquid dicitur ens, secundum quod primo discernitur ab eo, quod est in potentia tantum.* Secundo ratione: seorsum ab existentia res non est simpliciter ens: igitur per existentiam res constituitur in ratione entis simpliciter. Probo antecedens: seorsum ab existentia res est ens in potentia: sed ens in potentia non est simpliciter ens: ergo, &c. Probo minorem: primo, quia esse ens in potentia est posse esse ensat posse esse ens non est esse simpliciter ens; sicut quem posse esse sapientem, non est esse simpliciter sapientem: igitur esse ens in potentia non est esse simpliciter ens. Secundo, quia assentiri in potentia non est simpliciter assentiri: similiter ergo ens in potentia non est simpliciter ens. Suadetur antecedens, quia alias intellectus existens simul in potentia ad assentiendum, & dissentendum, diceretur hoc ipso simpliciter assentiri, & dissentiri eidem obiecto, quod omnino contradictionem implicat.

A 3

Argumen